

SALOMO RIKKOO ENSIMMÄISTÄ KÄSKYÄ

”Kun Salomo vanheni, taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, niin ettei hän antautunut ehyin sydämin Herralle, Jumalallensa.”

1. Kertomuksen taustatietoja

- a) Kertomuksen tapahtumapaikka
- b) Ajallinen yhteys muihin kertomuksiin
- c) Kertomuksessa esiintyvät henkilöt
 - ✚ Rehabeam, kuningas Salomon poika, josta tuli Salomon seuraaja
 - ✚ Jerobeam oli efraimilaisen Nebatin poika, ja hänen äitinsä nimi oli Serua.
 - ✚ Ahia, profeetta
- d) Vaikea sana
 - Vaippa viitta.

2. Itse kertomus Raamatusta

1 Kun. 11:1–12

Salomo sortuu palvelemaan epäjumalia

Mutta kuningas Salomolla oli paitsi faraon tytärtä monta muuta muukalaista vaimoa, joita hän rakasti: mooabilaisia, ammonilaisia, edomilaisia, siidonilaisia ja heettiläisiä, niiden kansain naisia, joista Herra oli sanonut israelilaisille: "Älkää yhtykö heihin, älköötäkä hekään yhtykö teihin; he varmasti taivuttavat teidän sydämenne seuraamaan heidän jumaliansa." Näihin Salomo kiintyi rakkaudella. Hänellä oli seitsemänsataa ruhtinaallista puolisoa ja kolmesataa sivuvaimoa; ja hänen vaimonsa taivuttivat hänen sydämensä. Kun Salomo vanheni, taivuttivat hänen vaimonsa hänen sydämensä seuraamaan muita jumalia, niin ettei hän antautunut ehyin sydämin Herralle, Jumalallensa, niin kuin hänen isänsä Daavidin sydän oli ollut. Niin Salomo lähti seuraamaan Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Milkomia, ammonilais-iljetystä. Salomo teki sitä, mikä on pahaa Herran silmissä, eikä uskollisesti seurannut Herraa niin kuin hänen isänsä Daavid. Silloin Salomo rakensi Kemokselle, mooabilais-iljetykselle, uhrikukkulan sille vuorelle, joka on itään päin Jerusalemistä, ja samoin Moolokille, ammonilais-iljetykselle. Näin hän teki kaikkien muukalaisten vaimojensa mieliksi, jotka suitsuttivat ja uhrasivat jumalilleen.

Salomon poika ei saa periä koko valtakunnan kuninkuutta

Niin Herra vihastui Salomoon, koska hänen sydämensä oli kääntynyt pois Herrasta, Israelin Jumalasta, joka kahdesti oli ilmestynyt hänelle ja nimenomaan kieltänyt häntä seuraamasta muita jumalia, ja koska hän ei ollut noudattanut Herran kieltoa. Sen tähden Herra sanoi Salomolle: "Koska sinun on käynyt näin, ja koska et ole pitänyt minun liittoani etkä noudattanut minun käskyjäni, jotka minä sinulle annoin, niin minä repäisen valtakunnan sinulta ja annan sen sinun palvelijallesi. Mutta isäsi Daavidin tähden minä en tee tätä sinun päivinäsi; sinun poikasi kädestä minä sen repäisen. Kuitenkaan en minä repäise koko valtakuntaa: yhden sukukunnan minä annan sinun pojallesi palvelijani Daavidin tähden ja Jerusalemin tähden, jonka minä olen valinnut."

1 Kun. 11:28–43.

Jerobeam oli kelpo mies. Kun Salomo näki, kuinka tämä nuori mies teki työtä, asetti hän hänet kaiken sen pakkotyön valvojaksi, mikä oli Joosefin heimon osalla.

Profeetta Ahia kertoo kummia uutisia Jerobeamille

Siihen aikaan tapahtui, kun Jerobeam kerran oli lähtenyt Jerusalemissa, että siilolainen Ahia, profeetta, kohtasi hänet tiellä. Tämä oli puettuna uuteen vaippaan, ja he olivat kahdenkesken kedolla. Silloin Ahia tarttui siihen uuteen vaippaan, joka hänellä oli yllään, ja repäisi sen kahdeksitoista kappaleeksi ja sanoi Jerobeamille: "Ota itsellesi kymmenen kappaletta, sillä näin sanoo Herra, Israelin Jumala: Katso, minä repäisen valtakunnan Salomon kädestä ja annan kymmenen sukukuntaa sinulle. Yksi sukukunta jääköön hänelle minun palvelijani Daavidin tähden ja Jerusalemin kaupungin tähden, jonka minä olen valinnut kaikista Israelin sukukunnista. Näin on tapahtuva, koska he ovat hyljänneet minut ja kumartaneet Astartea, siidonilaisten jumalatarta, ja Kemosta, Mooabin jumalaa, ja Milkomia, ammonilaisten jumalaa, eivätkä ole vaeltaneet minun teitäni eivätkä tehneet sitä, mikä on oikein minun silmissäni, eivätkä noudattaneet minun käskyjäni ja oikeuksiani niin kuin Salomon isä Daavid. Kuitenkaan en minä ota hänen kädestään koko valtakuntaa, vaan annan hänen olla ruhtinaana koko elinaikansa palvelijani Daavidin tähden, jonka minä valitsin, koska hän noudatti minun käskyjäni ja säädöksiäni. Mutta hänen poikansa kädestä minä otan kuninkuuden ja annan sen sinulle, nimittäin ne kymmenen sukukuntaa, ja hänen pojallensa minä annan yhden sukukunnan, että minun palvelijallani Daavidilla aina olisi lamppu palamassa minun edessäni Jerusalemissa, siinä kaupungissa, jonka minä olen itselleni valinnut, asettaakseni nimeni siihen. Mutta sinut minä otan, ja sinä saat hallittavaksesi kaikki, joita haluat; sinusta tulee Israelin kuningas. Jos sinä olet kuuliainen kaikessa, mitä minä käsken sinun tehdä, ja vaellat minun tietäni ja teet sitä, mikä on oikein minun silmissäni, ja noudatat minun säädöksiäni ja käskyjäni, niin kuin minun palvelijani Daavid teki, niin minä olen sinun kanssasi ja rakennan sinulle pysyvän huoneen, niin kuin minä Daavidille rakensin, ja annan Israelin sinulle. Siitä syystä minä nöyryytän Daavidin jälkeläiset, en kuitenkaan ainiaaksi."

Salomon kuolema

Salomo koetti saada surmatuksi Jerobeamin; mutta Jerobeam lähti ja pakeni Egyptiin, Suusakin, Egyptin kuninkaan, luo. Jerobeam oli Egyptissä Salomon kuolemaan asti.

Mitä muuta Salomosta on kerrottavaa, kaikesta, mitä hän teki, ja hänen viisaudestansa, se on kirjoitettuna Salomon historiassa. Aika, minkä Salomo hallitsi Jerusalemissa koko Israelia, oli neljäkymmentä vuotta. Sitten Salomo meni lepoon isiensä tykö ja hänet haudattiin isänsä Daavidin kaupunkiin. Hänen poikansa Rehabeam tuli kuninkaaksi hänen sijaansa.

3. Kertomuksen keskeinen opetus

Kuningas Daavid rikkoi 5. ja 6. käskyä. Salomo rikkoi 1. käskyä:

"Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka vein sinut pois Egyptin maasta, orjuuden pesästä. Älä pidä muita jumalia minun rinnallani. Älä tee itsellesi jumalankuvaa äläkä mitään kuvaa, älä niistä, jotka ovat ylhäällä taivaassa, älä niistä, jotka ovat alhaalla maan päällä, äläkä niistä, jotka ovat vesissä maan alla. Älä kumarra niitä äläkä palvele niitä. Sillä minä, Herra, sinun Jumalasi, olen kiivas Jumala, joka kosten isien pahat teot lapsille kolmanteen ja neljänteen polveen, niille, jotka minua vihaavat; mutta teen laupeuden tuhansille, jotka minua rakastavat ja pitävät minun käskyni. 2 Moos.10:2-6.

On vaikea ymmärtää, miten Salomo saattoi luopua Jumalasta kaiken sen jälkeen, mitä hän oli Jumalalta saanut (viisautta ja rikkautta). Mutta Salomokin oli vain ihminen. "Niin kuin kirjoitettu on: "Ei ole ketään vanhurskasta, ei ainoatakaan, ei ole ketään ymmärtäväistä, ei ketään, joka etsii Jumalaa; kaikki ovat poikenneet pois, kaikki tyynni kelvottomiksi käyneet; ei ole ketään, joka tekee sitä, mikä hyvä on, ei yhden yhtäkään." Room. 3:10-12. Tämä Salomon lankeaminen on meille varoittava esimerkki. Ihminen on vielä vanhanakin altis synnin hyökkäyksille.

4. Muita vastaavia kertomuksia Raamatussa

Viitan repiminen osiin kuvasi tässä valtakunnan tulevaa jakautumista. Vastaavasti Saul sai aikanaan kuulla, että häneltä otetaan pois kuninkuus, kun Samuelin viitasta repesi pala. VT3_4.

5. Opeteltava Raamatun lause

"Minä olen Herra, sinun Jumalasi. – Älä pidä muita jumalia minun rinnallani."

6. Lauluehdotus VK 348 (UVK 384)

Autuas, ken sydämensä antaa Herran kätehen.
Suostuu hänen mielehensä tahtohonsa tyytyen.
Ilo, onni, korkeus, murhe, köyhyys, ahdistus,
kaikki kääntyy parhaakseimme, myöskin kuolo voitoksemme.

Häilyvä on elämämme, varjo vaelluksemme.
Monet vaiheet päivinämme täällä aina koemme.
Eivät kestä aarteet maan, tieto, arvo, valtakaan.
Emme saata yhtään jatkaa elämämme juoksun matkaa.

5.4.2015

Herralla on tiedossansa salaisinkin ajatus.
Raukee hänen avuttansa parahinkin aikomus.
Kaikk' on Herran vallassa päällä maan ja taivaassa.
Kaikkea hän hallitsee, hyväksemme vallitsee.

Tiedostamme, voimastamme täällä usein kerskaamme,
Vaikka lahjaks Herraltamme kaikki saaneet olemme.
Herralta on kuritus, Herralta myös armahdus.
Hän suo puutteen, hän suo leivän, murheen niin kuin ilon päivän.

Autuas, ken muistaa tätä, tyytyy Herran tahtoon.
Häntä Jumala ei jätä, Herran hoidossa hän on.
Viimein erotessansa Hän saa levon Herrassa,
Voiton saa hän kuolemassa, perii ilon taivahassa.

Sydän nöyrä, tyytyväinen, Herra, aina mulle suo,
Maailma kun pettäväinen tuskaa, murhetta vain tuo.
Minut viimein suojustas kannan riemumajahas,
jossa veisaa riemuissansa uutta virttä Herran kansa.

Gustaf Ollon (1646-1704), sävel ruotsalainen 1600-luvulta

Au - tu - as, ken sy - dä - men - sä an - taa Her - ran kä - te - hen.
Suos - tuu Hä - nen mie - le - hen - sä tah - to - hon - sa tyy - ty - en.

I - lo, on - ni, kor - ke - us, mur - he, köy - hyys, ah - dis - tus,

kaik - ki kää - n - ty - y par - haak - sem - me, myös - kin kuo - lo voi - tok - sem - me.

Tähän kertomukseen olisi sopiva Elma Aaltosen (1913 - 1998) pyhäkoululaulu,
He saapuvat temppeliin, jota emme voi julkaista tekijänoikeuksien tähden.
Laulu kertoo puujumalista, joita pakanat kumartavat yhä.

7. Tehtäviä / kysymyksiä

8. Muuta huomioon otettavaa

Ps. 115:1-18

Älä meille, Herra, älä meille, vaan omalle nimellesi anna kunnia armosi ja totuutesi tähden. Miksi pakanat saisivat sanoa: "Missä on heidän Jumalansa?" Meidän Jumalamme on taivaissa; mitä ikinä hän tahtoo, sen hän tekee.

Mutta heidän epäjumalansa ovat hopeata ja kultaa, ihmiskätten tekoa. Niillä on suu, mutta eivät ne puhu, niillä on silmät, mutta eivät näe. Niillä on korvat, mutta eivät kuule, niillä on nenä, mutta eivät hajua tunne. Niiden kädet eivät koske, niiden jalat eivät astu, ei tule ääntä niiden kurkusta. Niiden kaltaisia ovat niiden tekijät ja kaikki, jotka turvaavat niihin.

Israel, turvaa Herraan. Hän on heidän apunsa ja kilpensä.

Te, Aaronin suku, turvatkaa Herraan. Hän on heidän apunsa ja kilpensä.

Te, Herra pelkääväiset, turvatkaa Herraan. Hän on heidän apunsa ja kilpensä. Herra muistaa meitä ja siunaa, hän siunaa Israelin sukua, hän siunaa Aaronin sukua, hän siunaa niitä, jotka Herra pelkäävät, niin pieniä kuin suuriakin.

Herra lisätköön teitä, sekä teitä että teidän lapsianne. Te olette Herran siunatut, hänen, joka on tehnyt taivaan ja maan. Taivas on Herran taivas, mutta maan hän on antanut ihmisten lapsille. Eivät kuolleet ylistä Herra, ei kukaan hiljaisuuteen astuneista. Mutta me, me kiitämme Herra, nyt ja iankaikkisesti. Halleluja!

